

Zona Hastalığında Oksidatif Stresin Rolü Nedir?

Mahmut Ekinci¹

Halit Demir²

Özet

Virüsün Aktivasyonu: Zona virüsü, sinir hücrelerinde uzun süre saklanabilir. Oksidatif stres, bu virüsün yeniden aktif hale gelmesine yol açan bir tetikleyici olabilir. İltihap Reaksiyonu: Zona virüsü, vücutta güçlü bir iltihap yanıtı oluşturur. Oksidatif stres, bu iltihaplanmayı daha da artırarak ağrı ve doku hasarını şiddetlendirir. Sinir Hasarı: Zona, genellikle sinirleri etkileyen bir hastalık olarak bilinir. Oksidatif stres, sinir hücrelerine zarar vererek sinir hasarını hızlandırabilir ve bu durum kronik ağrıya yol açabilir. Doku Hasarı: Zona lezyonlarındaki kabarcıklar ve kızarıklık, oksidatif stresin yol açtığı doku hasarının bir sonucudur.

Sonuç olarak, antioksidan içerikli gıda takviyeleri zona hastalığında birer yardımcı ve destekleyici olarak tüketilebilir.

1. Giriş

1. Zona hastalığında oksidatif stresin rolü?

1.1.1. Oksidatif Stres Nedir?

Zona Hastalığında Oksidatif Stres

Akut herpes zoster, geçmişte varicella zoster virüsü ile enfekte olmuş ve vücutta latent halde kalmış bireylerde, zamanla virüsün yeniden aktif hale gelmesi sonucu ortaya çıkan bir klinik durumdur ve bu duruma genel olarak “zona” adı verilir. İmmün sistemi güçlü olan ve ek bir hastalığı bulunmayan

1 Van Yüztüncü Yıl Üniversitesi, Biyokimya AD. Van-Türkiye. srapekinci@hotmail.com OrcidID:0009-0001-5670-5590

2 Van Yüztüncü Yıl Üniversitesi, Biyokimya AD. Van-Türkiye. halitdemir@yyu.edu.tr, OrcidID:0000-0001-5598-2601

kişilerde bu hastalık genellikle ılımlı bir seyir izlerken; bağışıklık sistemi zayıf ve kronik hastalıkları olan bireylerde ise hastalık şiddetli bir şekilde gelişebilir (Schmader, 2016; Topçu ve ark., 2017). Zona hastalığı, aynı zamanda, varicella-zoster virüsünün sebep olduğu ve daha önce suçiçeği geçirmiş bireylerde görülen bulaşıcı bir rahatsızlıktır. Bu hastalık boyunca ortaya çıkan ağrı, kabarcıklar ve sinir iltihabı gibi belirtiler, oksidatif stres adı verilen bir sürecin etkileriyle sıkı bir ilişki içindedir.

Oksidatif Stres Nedir?

Oksidatif stres, vücutta serbest radikaller adı verilen zararlı moleküllerin artışı ve bu radikalleri nötralize eden antioksidanların kapasitesinin azalması durumunu ifade eder. Serbest radikaller, hücrelere zarar vererek iltihaplanmalara ve doku hasarına yol açabilir. Bu süreç, zona hastalığının belirtilerinin şiddetini artıran önemli bir faktördür.

1.1.1.1. Oksidatif Stres ile Mücadele

Oksidatif Stresle Mücadele Yöntemleri

Zona hastalığıyla mücadelede oksidatif stresin azaltılmasına yönelik birkaç etkili strateji bulunmaktadır:

- Antioksidan Zengin Beslenme: Meyve, sebze, kuruyemiş ve bazı bitki çayları gibi antioksidan açısından zengin gıdaların tüketimi önemlidir.

- C ve E Vitamini Takviyeleri: Bu vitaminler, güçlü antioksidan özellikleri ile vücudu destekler.

- Çinko Takviyeleri: Çinko, bağışıklık sistemini güçlendirerek oksidatif strese karşı direncin artmasına yardımcı olur.

- Stres Yönetimi: Stres, oksidatif stresi artırabileceğinden, yoga ve meditasyon gibi stres yönetimi tekniklerinden yararlanmak faydalı olabilir.

- Düzenli Egzersiz: Egzersiz, vücudun oksidatif stresle başa çıkma yeteneğini artırır.

Bu stratejiler, oksidatif stresle etkin bir şekilde mücadele ederek genel sağlığınızı desteklemenizi sağlar.

2.Sonuç

Varicella zoster virüsü, insanlarla olan bağı nedeniyle bilinen bir rezervuara sahip ve yüksek bulaşıcılığa sahip bir virüstür. (Vrcek ve ark., 2017; Ergün, 2023).

Tedavide, antiviral ilaçların yanı sıra sekonder bakteriyel enfeksiyon riskine karşı antibiyotik kullanımı, topikal tedavi gibi alternatif seçenekler de mevcuttur. Ayrıca, ağrı yönetimi için analjezik tedavi uygulanması ve gerektiğinde algoloji biriminden destek alınması önerilmektedir. Bu süreçte temel hedef, hızlı bir iyileşme sağlamak, ağrıyı kontrol altına almak ve komplikasyon riskini mümkün olduğunca azaltmaktır. Antiviral tedaviye erken başlamak, döküntü iyileşmesini hızlandırmakta ve ağrının şiddetini ile bazı komplikasyonları azaltmaktadır (Vrcek ve ark., 2017; Ergün, 2023).

Sonuç olarak, zona hastalığında oksidatif stres önemli bir rol oynamaktadır. Oksidatif stresi azaltmak, zona belirtilerini hafifletmeye ve iyileşme sürecini hızlandırmaya yardımcı olabilir. Ayrıca, antioksidan içerikli gıda takviyeleri zona hastalığında birer yardımcı ve destekleyici olarak tüketilebilir.

Kaynaklar

- U Ergün. Atipik Yerleşimli Herpes Zoster Olgusu Aksaray Üniversitesi Tıp Bilimleri Dergisi ASUJMS, 4(1) : 24-26.
- Vrcek I., Choudhury E. and Durairaj V. Herpes Zoster Ophthalmicus: A Review for the Internist. Am J Med. 2017; 130: 21-6.
- Topçu W. A., Söyletir G. ve Doğanay M. Enfeksiyon Hastalıkları ve Mikrobiyoloji. 4.baskı. Nobel Tıp Kitabevleri. 2017: 1474-78.
- Schmader K. Herpes zoster. Clin Geriatr Med. 2016; 32: 539-53